

vredeskoerier

'T kan anders

TIJDSCHRIFT VOOR EEN LEEFBARE WERELD

UITGAVE: PAIS, HUMANISTISCH VREDESBERAAD & HAAGS VREDES PLATFORM, JAARGANG 34, NUMMER 4. NOVEMBER. I 2011

ZIJN VREDESFLAGGEN VOLKSGEVAARLIJK?

Het proces tegen de voorzitter van Kerk en Vrede, waarover wij in het vorige nummer hebben bericht, is tot een onbevredigend slot gekomen. De rechter veroordeelde Henk Baars, die op veteranendag een vredesvlag over een dranghek had gehangen, wat een bedreiging van de veiligheid zou zijn, maar legde geen straf op.

Formeel ging het er alleen om dat Henk Baars geen identiteitsbewijs had willen tonen, omdat hij dat niet verplicht was. Daaraan vooraf ging zijn weigering een vredesvlag weg te halen, die hij over een dranghek had gehangen. Een eerdere rechter erkende het verband en wilde de verbaliserende agent daarover horen. Een andere rechter, die nu de zaak behandelde, vond dat eigenlijk maar onzin: het openbaar gezag had speciale veiligheidsmaatregelen genomen en daarom had de politie altijd de bevoegdheid iedereen om een ID te vragen. Alleen was dit niet aan het publiek kenbaar gemaakt. Daarom vond de rechter dat de motieven van de agent, hoe laakbaar ook, niet ter zake deden.

Omdat in Den Haag de veiligheid van diplomaten en van de regering vrijwel dagelijks tot niet kenbaar gemaakte 'situaties' kunnen leiden, wordt het indertijd aan het parlement beloofde onderheid van de identificatieplicht volgens de huidige wet met die van de verordeningen van Seyss Inquart in de bezettingstijd uitgehold. Het toont weer aan dat veteranenmarsen ter meerdere glorie van het leger ook gepaard gaat met een toenemend totalitaire geesteshouding van de gezagsdragers.

Buiten de rechtszaal betoogden een tiental mensen met vredesvlaggen. Tegen hen, dus ook tegen de vicepresident van Kerk en Vrede werd proces-verbaal opgemaakt, en men dacht al aan een mobilisatie om bij een volgend proces met nog meer vredesvlaggen te komen. Maar kort daarop kwam bericht dat de officier van justitie alle processen-verbaal had ingetrokken

"BOSTON, THIS IS YOU!", CARTOON UIT VETERANS TODAY, 12 OKTOBER 2011

HET KAN OOK ANDERS MET VETERANEN...

In het normale nieuws vindt men vooral berichten over de pleinbezettingen in New York tegen Wall Street. Maar de beweging heeft zich over de gehele Verenigde Staten uitgebreid en dringt door tot in de kleinste steden. In duizenden *townships* en *counties* komen mensen bijeen om te protesteren tegen de roof van hun waardigheid. Juist in de *territorials* valt het op dat Veteranengroepen zich soms bij de acties aansluiten. Zo zijn er al vroeg oproepen op het internet te vinden van Veterans for Peace in Santa Barbara om in groten getale bijeen te komen.

Deze belangstelling van veteranen voor de bezettingsbeweging heeft diverse oorzaken. Oudere veteranen vinden dat de vrijheden waarvoor soldaten in de Tweede Wereldoorlog vochten door de banken worden verkwanseld. Maar voor jongeren zijn er ook andere redenen. Eenderde van de Amerikaanse veteranen uit de conflicten in Irak en Afghanistan zijn van mening dat hun uitzending zinloos was. Dat blijkt uit een enquête van het Pew Research Center.

De veteranen kwamen met name in de nacht van 10 op 11 oktober in het nieuws, toen de politie in Boston op brute wijze een bezettingsactie van zo'n 10.000 mensen neersloeg en hondereenveertig geweldloze mensen opracht. Zij besloten op eigenn houtjes dat de bezetting na middernacht illegaal was en verklaarden achteraf dat de demonstratie onder aanvoering van anarchisten had gestaan. Het grootste schandaal gaf een video, waarin veterans for peace met pepperspray werden bespoten en weggesleurd, en waarbij hun regimentsvlaggen werden vertrapt.

Alsa reactie trokken veteranen op in Dartmoor waar zij intervenieerden in een verkiezingsdebat van republikeinen om tegen het politeoptreden te protesteren tegen de inbreuk op het 1st Amendement op de grondwet inzake vrijheid van meningsuiting. Maar dit was slechts het begin. Want diverse veteranenorganen roepen hun kameraden nu op de bezettingen te steunen en te verdedigen tegen de politie.

BERICHT AAN DE LEZERS

't Kan Anders verdwijnt, uw abonnement niet

Zoals u elders in dit blad al hebt kunnen lezen is dit het laatste nummer van 't Kan Anders dat verschijnt. Wat betekent dit voor uw abonnement?

Als u nu ook ons andere blad *VredesMagazine* ontvangt, blijft u dit gewoon ontvangen. Als u nu alleen 't Kan Anders ontvangt, gaat u vanaf eind december a.s. *VredesMagazine* ontvangen. Aangezien *VredesMagazine* een hogere abonnementsprijs heeft dan 't Kan Anders had, geven wij u voor het komende jaar een korting van 25% op de normale abonnementsprijs van € 10,-. U betaalt dat jaar dus € 7,50.

Indien uw gecombineerde abonnement op beide bladen doorloopt tot in 2012, zodat u al voor enkele nummers van 't Kan Anders betaald hebt die niet meer zullen verschijnen, verlengen wij uw abonnement zodanig dat u hierdoor geen schade lijdt.

Leden van Vredesbeweging Pais en het Haags Vredesplatform ontvangen *VredesMagazine* gratis, of wellicht beter gezegd: de abonnementsprijs is bij de contributie inbegrepen.

VredesMagazine niet actueel genoeg? Abonneer u dan op onze e-mail-nieuwsbrief *VredesNieuws*. U kunt u abonneren op: www.vredesbeweging.nl/nieuws/aanmelden.php

Nog niet actueel genoeg? Abonneer u op de rss-feed op www.vredesbeweging.nl. U ontvangt dan elk nieuwsbericht zodra het verschijnt.

Meer info of ontevreden met deze regeling? Bel: 015-785.01.37 (Chris Geerse).

Vredeskoerier blijft voortbestaan, zij het in een ander jasje

Met ingang van 2012 zal de *Vredeskoerier* verschijnen in PDF-formaat op A4 als bijlage van de website van het Haags Vredesplatform. Wij kunnen dan wat meer inspringen op de actualiteit, zoals de jaarvergadering van de vereniging en de Vredesweek. Wij blijven in ieder geval viermaal per jaar verschijnen. Het gebruik van titelblad en andere *formats* is ook bruikbaar als acties ons noodzaken extra nummers of flyers te laten maken.

Een en ander maakt de 'Koerier' iets minder deftig, maar wel slagvaardiger.

Abonnees die niet in staat zijn een digitaal bestand behoorlijk op hun computer te krijgen of geen computer hebben, kunnen een uitdraai op A4-formaat in zwart-wit bestellen bij;

Gerrit Frijstein, Escamplaan 31, 2547 GA Den Haag, e-mail g.frijstein@hetnet.nl

EEN WOORD TOT AFSCHEID**Vredesvrienden**

Tijden veranderen en Vredesbeweging Pais verandert mee.

Na een hele lange tijd de naam 't Kan Anders te hebben gebruikt, eerst als de naam van ons blad toen ook als naam van onze vereniging en na de fusie met Van Zwaard naar Ploegscharen weer als de naam van ons blad (weer later met de toevoeging *Vredeskoerier*), geven we deze naam prijs omdat het nummer dat u nu voor u heeft het laatste nummer is dat op papier verschijnt.

De samenwerking met onze partners in het *VredesMagazine* is zo goed dat we menen ons te kunnen beperken tot dit blad. De actuele informatie waarvoor *Vredeskoerier* 't Kan Anders in de eerste plaats bedoeld was, hoeft u echter niet te missen. Integendeel, via onze nieuwe digitale nieuwsbrief *VredesNieuws* kunnen wij u veel frequenter op de hoogte houden. Wel hebben we dan natuurlijk uw emailadres nodig om u te kunnen bereiken. Geef dat zo snel mogelijk door op: www.vredesbeweging.nl/nieuws/aanmelden.php. Als u niet over een computer beschikt, kent u vast iemand in uw omgeving die u wegwijs kan maken.

Het feit dat er, na 34 jaar verschenen te zijn, een blad verdwijnt wil niet zeggen dat de activiteiten van Vredesbeweging Pais verminderen, zeker niet.

We blijven ons inzetten voor een samenleving van vrije gelijke mensen, waar geen plaats is voor geweld om conflicten op te lossen. Geweld als methode werkt niet. We gaan voor de geweldloze actie, omdat die succesvol is. Een recente geweldloze actie in New Delhi leverde deze zomer binnen de kortste keren een groot succes op, alsof een nieuwe Gandhi was opgestaan.

De wapenindustrie en wapenhandel blijven belangrijke aandachtspunten. Recentelijk zijn in WRI-verband nog acties zijn ondernomen in Zweden en Barcelona, waar ook een bestuurslid van Pais aan heeft meegedaan. En de dienstplicht is weliswaar in West Europa afgeschaft, maar er zijn nog veel landen waar vrouwen en mannen hun activiteiten voor de vrede moeten bekopen met een (soms lange) gevangenisstraf. Ook zij verdienen onze steun.

Een gedrukt blad is niet hetzelfde als een digitale nieuwsbrief. Maar de strekking blijft hetzelfde en nu al bereiken we digitaal meer mensen dan met papier. Nogmaals: geef uw e-mailadres door en we houden u op de hoogte van alles wat de vredesbeweging beweegt en doet.

Wijs ook anderen erop dat ze zich gratis kunnen abonneren op *VredesNieuws*. Ze hoeven slechts hun e-mailadres door te geven op de eerder genoemde webpagina.

We zullen er samen een succes van maken!

Fred Valkenburg, voorzitter van Vredesbeweging Pais

Vredeskoerier

't KAN ANDERS

Vredeskoerier, 't Kan Anders voor een leefbare wereld, was een gezamenlijke uitgave van Pais, Humanistisch Vredesberaad en Haags Vredes Platform.

Eindredactie: Jan Bervoets.

Redactie: Chris Geerse, Anke Polak, Wiebren Stienstra.

Redactieadres: Postbus 10500, 2501 HM Den Haag (wordt in 2012 opgeheven en is niet meer van toepassing); E-post: koerier2006@dhd.nl.

Dit is het laatste nummer. Voor vervolg op de correspondentie, zie links op deze bladzijde.

Opmaak: Jan Bervoets

Druk: Albani BV. ISSN 0925-5893

Foto's: Jan Bervoets, Indtmedia

Steun met uw ideeën, actieve inzet of bijdrage:

• **Haags Vredes Platform**, Valkenboskade 461, 2563 JC Den Haag, 070-3922102 giro 496449; www.haagsvredesplatform.nl.

• **Humanistisch Vredesberaad**, Postbus 235, 2300 AE, Leiden. tel: 0648 233329. Giro 79911 tnv HVB, Alphen a/d Rijn. info@humanistischvredesberaad.nl; www.humanistischvredesberaad.nl • **Vereniging Pais**, Vlamingsstraat 82, 2611 LA Delft, tel. 015-7850137, giro 4173490; info@vredesbeweging.nl; www.vredesbeweging.nl

Dat was hij dan, ons laatste koolofon...

bericht van de zevenslaper

**de allerarmsten leefden onder
een teil
waarop getrommeld werd**

**de armsten konden enkel graven
het water was hun hekwerk**

**of zij ontsnapten? als het leger riep
moesten zij raden wat men zei
en als men het antwoord wist
stopte men dat in een kist**

**een man met een verhaal
om zijn hoofd kwam
dagelijks langs**

**en deelde brood uit met
een aftelrijm
wie het laatste woord had
kreeg niets**

j.b.

DE VS BREIDEN DE ONBEMANDE OORLOG UIT

De VS breiden het netwerk uit van militaire bases om *drone*-aanvallen uit te voeren. Somalië, waar de ergste hongersnood sinds zestig jaar gaande is, en Jemen, dat afglijdt naar een burgeroorlog, zijn nieuwe doelwitten. De *drones*, onbemande vliegtuigen die op afstand bestuurd worden, worden ingezet tegen terrorismeverdachten. Twee Amerikaanse kranten, Washington Post en Wall Street Journal, baseren zich voor de berichtgeving deels op diplomatieke berichten die recentelijk geplaatst werden op *WikiLeaks*. De *Washington Post* meldt dat het Amerikaanse leger met bewapende *drones* vanaf een basis in Djibouti over beide landen heeft gevlogen en van

plan is een tweede basis te bouwen in Ethiopië. De kranten melden ook dat een basis op de Seychellen, die eerder door het Amerikaanse leger werd gebruikt om surveillancevluchten met *drones* uit te voeren, nu ook bewapende vliegtuigen huisvest. Vanaf deze basis is het mogelijk de meer dan 1.500 kilometer over de Indische Oceaan naar Somalië en het Afrikaanse vasteland te overbruggen. Tot de 'constellatie' van dronebases hoort ook een nieuwe, geheime basis van de Amerikaanse veiligheidsdienst CIA. Die basis werd eerder dit jaar aangekondigd door de regering en zal ergens op het Arabisch Schiereiland gevestigd worden.

Het Pentagon wil niet bevestigen dat Saoedi-Arabië gastheer is van de nieuwe CIA-basis. Maar volgens de voormalige Amerikaanse ambassadeur in Riyad, Chas Freeman, is het "zeer waarschijnlijk", gezien de nauwe samenwerking tussen beide landen op het gebied van terrorismebestrijding. Volgens de *Washington Post* is het uitgebreide netwerk bedoeld om "in het verleden gemaakte fouten te voorkomen." "Toen Al Qaeda zich in 2001 en 2002 terugtrok uit Afghanistan en naar Pakistan vertrok, duurde het jaren voordat de CIA een droneprogramma had waarmee terroristen onder druk gezet konden worden", schrijft Greg Miller op de site van de krant. "Door de langzame actie en dure deals met omliggende landen om van daaruit te kunnen opereren, kon Al Qaeda bloeien."

De berichten komen op het moment dat er steeds meer kritiek komt op de inzet van gewapende drones in de strijd tegen het terrorisme. In Pakistan, waar de CIA het aantal drone-aanvallen op Al Qaeda en de taliban sterk opvoerde in de eerste twee jaar van de regering-Obama, heeft de tactiek geleid tot een toename van anti-Amerikaanse gevoelens onder de bevolking.

Niemand minder dan Obama's voormalige topman van de inlichtingendiensten, Dennis Blair, zette in juli vraagtekens bij de bombardementen met onbemande vliegtuigjes. Een campagne tegen Pakistan, Jemen en Somalië die alleen vanuit de lucht gevoerd wordt, "vervreemdt de betrokken landen van de VS", zei hij. Volgens Blair bedreigt de inzet van drones hervormingen op lange termijn. De vliegtuigjes zouden daarom alleen ingezet moeten worden met toestemming van de regering van het betreffende land.

De nieuwe baas van het Pentagon, voormalig CIA-directeur Leon Panetta, verwerpt die kritiek. Hij zegt dat de inzet van drones effectief is gebleken bij het ondermijnen van Al Qaeda en de capaciteit van Al Qaeda om plannen voor aanvallen te maken. Intussen is bekend geworden dat men drones op afstand ook tapijtbombardementen kan registreren.

BRADLEY MANNING MOET VRIJ

Er is een protestbrievenactie gestart voor de soldaat Bradley Manning die al ruim een jaar vastzit voor het lekken informatie naar Wikileaks over de oorlogen in Afghanistan en Irak. Een voorbeeldbrief om aan de actie mee te doen is te vinden op: www.vredesbeweging.nl/nieuws/m_362.html

Manning zou 380.000 documenten over Irak en 90.000 over Afghanistan overgedragen hebben. Daarbij documenten waaruit blijkt o.a. dat de VS meer dan een biljoen dollar heeft uitgegeven voor het doden van honderdduizenden mensen in Irak en Afghanistan. Algemeen bekend is de videofilm die hij heeft verspreid van een beschieting van burgers vanuit een Amerikaans vliegtuig in Irak in februari 2010, waarbij o.a. een journalist werd neergeschoten.

De omstandigheden waaronder Bradley vast zit worden door de mensenrechtencommissie van het Duitse parlement een schending van de mensenrechten genoemd; Amnesty International spreekt van "mensonwaardig". Ook de Raad van Europa heeft zijn veroordeling uitgesproken. Er is na vijfhonderd dagen eenzame opsluiting - waarvan de eerste tien maanden in cellen zonder verwarming en permanent licht, waardoor hij van zijn slaap wordt beroofd - zelfs nog geen officiële aanklacht tegen hem geformuleerd. Vooral de wijze waarop de Amerikaanse marine detentie pleegt kwam door deze berichten schandalig aan het licht. Lange tijd werd gevreesd dat zij Manning tot waanzin wilde drijven, zoals al eerder is gebeurd volgens de beschrijvingen in Upton's Sinclairs sleutelroman *Billy Higgins* (1918). Verzoeken van de Verenigde Naties, die van een en ander lucht hebben gekregen, om Bradleys cel te bezoeken worden door de Amerikaanse regering afgewezen.

Komt het tot een proces, dan kan Manning van een militaire rechtbank de doodstraf krijgen wegens landverraad, want het uitlekken van militaire geheimen. Daartegenover staat ook een Amerikaanse wet die militairen verplicht oorlogsmisdaden openbaar te maken. Omdat President Obama, opperbevel-

hebber van het Amerikaanse leger tijdens een persconferentie van 21 april had verklaard dat Manning "de wet had overtreden", kan dit worden uitgelegd als een bevel aan het militaire tribunaal om Manning te veroordelen. Advocaten verklaren daarom dat de kans op een eerlijk proces is uitgesloten.

Zowel tegen de omstandigheden waaronder men Bradley Manning gevangen houdt, de vergoelijkende verklaringen van de militaire autoriteiten over zijn toestand als tegen de dreiging van een schijnproces groeien de protesten.

Als Manning daadwerkelijk is voor het lekken van het zogeheten *Collateral Damage*-materiaal is, heeft hij oorlogsmisdaden aan het licht gebracht. Klokkenuitbeschermering is een randvoorwaarde voor het functioneren van een rechtstaat. "Klokkenuitbeschermering zouden bij uitstek beschermd moeten worden tegen folter en onrechtmatige vrijheidsberoving," schrijven de petitionarissen.

OVER DE NOBELPRIJS 2011

De toekenning van de Nobelprijs voor de Vrede aan drie vrouwen - Tawakkul Karman (Jemen), Ellen Johnson Sirleaf (Liberia) en Leymach Gbowee (Liberia), is binnen de vredesweging goed ont-vangen. Vrouwen voor Vrede is verheugd dat er op deze manier aandacht is voor een positieve ontwikkeling, de groeiende rol van vrouwen in vredesprocessen. Die rol werd al erkend dankzij resolutie 1325 van de VN-veiligheidsraad (2000), waarin wordt bepleit dat vrouwen meedoen aan conflictoplossing, aan vredesonderhandelingen en aan de wederopbouw van het land. Het werk van vrouwen wereldwijd om deze resolutie ook inderdaad te doen werken wordt met deze Nobelprijs gehonoreerd.

Het International Peace Bureau ziet de toekenning niet alleen als een eerbetoon aan deze drie vrouwen, maar ook aan de duizenden vrouwen die de afgelopen decennia hun stem hebben laten horen voor vrede, mensenrechten en democratisering. En veel te vaak zonder te worden gehoord door de mannelijke macht-hebbers.

Toch zijn er nog wat kante-keningen. Hieronder volgt een commentaar van Anke Polak, die vooral de nadruk legt op de discussies die op de Nobelprijs volgen: ".Vooral politiek getinte keuzen worden niet door iedereen gewaardeerd zoals die in 2005, toen het Internationaal Atoomagentschap (o.l.v. El Baradei, altijd tegensprak dat Saddam Hoessein kernwapens had) werd gekozen. Ook over de prijs voor Obama in 2009 was veel discussie en werd de Chinees Lui Xia nog harder aangepakt door de Chinese autoriteit met een isolement na zijn kandidatuur in 2010."

En over de huidige prijswinnaars: "Tawakul Karman is sinds 2005 een zeer actieve advocate, journaliste, politica en moeder van 3 kinderen een toonbeeld van de zogenaamde derde golf feministen van deze tijd. Als initiatiefnemer van de groep: "journalisten zonder ketens" demonstreert zij wekelijks op het vrijheidsplein in Jemen en heeft ze een zwarte lijst gemaakt van afhankelijke journalisten. Haar lidmaatschap van de islamitische politieke partij "Islah" is niet onomstreden. Ze wordt gezien als wezenlijk onderdeel van de "Arabishe lente".

Over Johnson-Sirleaf zijn wel enige kritische noten gehoord, ondanks haar robuuste optreden tegen Charles Taylor, de vorige president, en haar waarschuwingen over escalaties in Ivoorst van maart dit jaar. Haar wordt verweten te veel vrouwen (!?) op belangrijke posities te benoemen, ze stelt moslimvrouwen daarbij achterop en heeft inmiddels een zakenimperium opgebouwd. Ook is ze geneigd vooral familie op ministeries te benoemen en komt er ondanks vele beloften toch geen einde aan de vele verkrachtigingen van vrouwen in Liberia. Haar landgenote Gbowee is inmiddels weinig zichtbaar meer, maar is duidelijk bekoord om haar acties in "Women of Liberia Mass Action for Peace" waarmee ze met veel vrouwen Taylor onder dwang zette tot gesprekken voor vrede. Ondanks alle kritische noten, mogen deze vrouwen symbool staan voor de vele actieve sexgenoten in de strijd om gelijkheid, rechtvaardigheid en vrede. Vrouwen zijn een wezenlijk deel van de maatschappij en moeten worden betrokken in alle processen, zoals het vredesproces. De Nobelprijs voor de vrede is dan ook een erkenning van en steun aan alle activistische vrouwen. Deze drie vrouwen hebben het zeker verdiend.

ALS SOLDAAT GEBOREN OF ALS MENS? SAMEN EEN BLAD MAKEN

In sommige landen heb je kindsoldaten, maar in Turkije heb je babysoldaten. Feitelijk, zo zegt de Turkse mythe, wordt elke Turk als soldaat geboren. Kinderen zeggen dat elke dag in de 'gelofte' voor ze hun school binnestappen: behalve dat ze opdreunen dat ze Turk zijn, eerlijk en hardwerkend, declameren ze dat ze als soldaat geboren zijn. Om een volwassen Turk te worden, moet elke Turk daarnaar handelen en zijn dienstplicht vervullen. Geen uitzonderingen toegestaan. Gaat een gynaecoloog helpen de situatie te veranderen?

De advocaat van een groep mensen die worden vervolgd voor het steunen van dienstweigeraar Enver Aydemir, heeft de rechtbank gevraagd een gynaecoloog toe te staan als getuige-deskundige. Als de rechtbank dat toestaat, zal de gynaecoloog zich uitspreken over de vraag of Turken nu als baby's of als soldaten worden geboren.

De verdachten worden namelijk vervolgd voor een persbericht dat ze lieten uitgaan bij een actie om Aydemir te steunen, en waarin ze schreven dat 'iedereen als baby wordt geboren, en niemand als soldaat'. Dat is een overtreding van de wet die het verbiedt 'het publiek te vervreemden van militaire dienst', oordeelde de openbaar aanklager.

Enver Aydemir heeft sinds 2007 een aantal periodes in de gevangenis gezeten. Dat was het jaar waarin hij voor het eerst dienst weigerde. Na het uitzitten van zijn straf is hij opnieuw opgeroepen en opnieuw vervolgd wegens dienstweigeren. Hij is nu vrij (o.a. na een tegenaanklacht wegens marteling), maar zijn juridische lijdensweg is nog niet ten einde: hij moet nog voor een hogere rechtbank verschijnen en zou weer opgesloten kunnen worden. Hij stelt dat hij als gelovig moslim niet kan dienen in een seculier leger. Volgens Europese verdragen waarin Turkije ook partij is, moet Aydemir's recht zijn dienstplicht te weigeren op grond van zijn geweten of geloof, worden erkend.

Zijn zaak wordt ondersteund door een uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens in het voordeel van de Armeense Vahan Bayatyan. Die weigerde de Armeense dienstplicht omdat dienen in een leger niet te verenigen valt met zijn geloof als Jehova's Getuige. Het EHRM oordeelde vorige zomer dat Armenië schuldig is aan het schenden van de Europese Mensenrechten Conventie betreffende de vrijheid van gedachte, geweten of religie - de eerste keer dat het Hof een land veroordeelde wegens overtreding van dat wetsartikel in de context van gewetensbezwaarden. Een paar weken geleden veroordeelde het Hof Armenië tot het betalen van €20,000 schadevergoeding en kosten voor de tijd dat hij gevangen zat.

Met dank aan Frederike Geerdink in een blog van informatiedienst Kurdistan Nederland.

"Samen een blad maken" is de naam van hoofdstuk 8 van ons jubileumboek "Vredesduif op eigen vleugels" dat Paul Breekveldt in 2009 schreef. Een samenwerking van Pais en het Humanistisch Vredesberaad was al vorm gegeven vanaf 1994 onder de titel "van zwaarden tot Ploegscharen".

Grotere verspreiding en meer diepgang van vredesnieuws was in 2000 de reden om ook het Haags Vredesplatform te betrekken in een geheel nieuw blad "T Kan Anders" met bezinning, commentaar en vooral een uitgebreide agenda. Het gele blad werd onder de bezielende leiding van Gerard van Alkemade enthousiast samengesteld door een redactie van de verschillende bloedgroepen, die ook weer op de voorpagina zo typerend was terug te vinden in de drie namen en nummering. De redactievergadering werden wisselen bij Koos de Beus in Hilversum of bij Gerard in den Haag gehouden, en waren soms spannend door meningsverschillen maar meestal heel inspirerend voor zeer gemotiveerde vredesactivisten. Naast het blad, dat 8-9 keer uitkwam, deelden wij als organisaties ook meer, zoals het Vredesmuseum, een website en organiseerden we samen bijeenkomsten.

Gelukkig blijft de samenwerking goed en is zelfs uitgebreid met andere organisaties en kunnen we er trots op zijn om naast een mooi magazine, een website in de toekomst ook een digitale versie te presenteren. We blijven doorgaan om u te informeren over vredeszaken!

Namens het **Humanistisch Vredesberaad**:

Theo Nuijten

GEWELDLOZE ACTIE IN VENEZUELA

Onafhankelijke groepen krijgen het in Venezuela steeds moeilijker. De Venezolaanse samenleving is de afgelopen jaren steeds verder gepolariseerd: of je bent vóór de regering van Hugo Chávez, of je bent tegen. De ruimte voor nuances wordt steeds kleiner. Het regime werkt die polarisering zelf in de hand, o.m. door – met name in de plattelandsdistricten – socialistische beloften niet uit te voeren en grote bedrijven te steunen. Indianen worden ter wille van de oliewinning uit oerwouden verdreven - daarin verschilt Venezuela niet van zijn kapitalistische buurlanden. Sociaal en politiek protest – zoals stakingen - worden als landverraad strafbaar gesteld.

De regering dekt een en ander met een oorlogsmentaliteit. Venezuela is een van de grootste wapenimporteurs in Latijns-Amerika. Het Venezuela van Chavez moet zich niet alleen wapenen tegen eventuele buitenlandse (lees: Amerikaanse) inmenging, ook binnenlandse oppositie moet bekampt worden. De regering traint burgermilities en bewapent hen. Op de televisie recruteert Chavez gewapende burgermilities om het land te verdedigen. International Crisis Group waarschuwde afgelopen maand nog dat Chavez daarmee de voedingsbodem voor politiek geweld creëert in aanloop naar de verkiezingen volgend jaar.

De sterk gepolariseerde context en de criminalisering van protest zorgen ervoor dat mensen naar extremere actievormen stappen, vaak zonder te kijken naar alle mogelijke actievormen die beschikbaar zijn en zonder reflectie over campagne en strategie. Een onafhankelijke Venezolaanse mensenrechtenorganisatie, die

o.a. zich met politieke rechten en het recht op protest bezig houdt, nodige trainers van War Resisters' International uit om vorming op te zetten.

De WRI-trainers (waaronder An, staflid van Vredesactie de Vlaamse zusterorganisatie van Pais) zetten een programma op rond de diversiteit aan vreedzame actievormen. Waarom kiezen voor een geweldloze strategie? Hoe zet je een campagnestrategie op? Welke rol is daarin weggelegd voor geweldloze actie? Rond die vragen gingen de deelnemers twee dagen aan de slag. 35 mensen, actief in studentengroepen, vakbonden, vrouwenbewegingen, liberale groepen, mensenrechtenorganisaties en homogroepen, namen aan de vorming deel.

"We namen eerst de tijd om verschillende groepen te leren kennen en een idee te krijgen van de politieke en sociale omgeving. Je kunt immers niet zomaar de ideeën en methodieken die wij in Europa gebruiken klakkeloos naar een andere context overplaatsen. Je moet rekening houden met het sociaal-politieke kader waarin groepen werken, hun eigen doelstellingen en specifieke manier van organiseren", licht An toe.

"Van groot belang was dat we de tegenstelling voor-tegen Chavez wisten te overstijgen. Deelnemers konden focussen op hun eigen doelstellingen, zonder zich voor of tegen het regime uit te spreken. Op die manier was er ruimte voor nuance en diepgang. Bovendien was de training ook een gelegenheid voor groepen om elkaar te leren kennen en netwerken te bouwen", blikt An terug.

HET ONZEKERE LOT VAN MAIKEL NABIL SANAT

hongerstaking.”

“Ik hoop dat onze godsdienstbeleving en onze filosofie in het belang van de mensen zal zijn en niet tegen hen. In het belang van de gelijkheid niet in het belang van despoten en tirannen. In het belang van de menselijke vooruitgang en niet hun achteruitgang. Laten we vanaf nu met een beweging beginnen die de godsdiensten hervormt, die godsdiensten zuivert van schriftgeleerden in de jurisprudentie en van autoritair gezag, van de juristerij en van tirannie, en te bevorderen dat godsdiensten volgens een menselijke norm worden geïnterpreteerd die met het belang van de mensen overeenkomt. Het leven is geen doel op zichzelf, maar wij leven om ervan te genieten, zouden wij in het leven moeten lijden, waarom leven we dan nog? Als de dood eraan komt, of we willen of niet, waarom sterven wij dan niet in onze waardigheid in plaats van dat de dood ons nadert om ons in vernedering te zien leven? Laten we dus niet meer bang zijn voor de dood; onze moed om de dood uit te dagen zal ons kunnen leiden naar onze overwinning, precies zoals onze moed om de dood op het Tahrirplein uit te dagen tijdens het begin van onze revolutie de reden voor onze overwinning over Mubarak was.”

UIT DE NIEUWE NIEUWSBRIEF VAN AMOK

HET LEGER ALS STAKINGSBREKER

De Griekse regering is begonnen particuliere vrachtwagens te vorderen om het huisvuil in de hoofdstad Athene op te halen. Afgelopen weekend leverde de oproerpolitie slag met stakende vuilnismannen die een grote stortplaats ten noordwesten van de stad bezet hadden. Volgens de krant *Kathimerini* zouden 179 militairen zijn aangewezen om op wagens van de reinigingsdienst te rijden.

Dit leidt tot de vraag aldaar: moet het leger zelf niet worden opgeruimd?

WIE MAAKT MIJ LOS?

Geconfronteerd met defensiebezuinigingen in de VS, probeert de industrie die drones, radaruitrusting en sensoren voor de oorlogen in Irak en Afghanistan maakt, zijn waren nu te slijten aan de plaatselijke politie, grensbewaking en anderen. Een voorbeeld is het IBISS, het Integrated Building Interior Surveillance System, een apparaat dat door de muren van een gebouw kan kijken om een indruk te krijgen van wat er binnen plaatsvindt.

Maikel Nabil Sanat is een politieke gevangene, die tot drie jaar is veroordeeld wegens “belasting van het Egyptische leger” en “verstoring van de vrede”. Op zondag 10 april werd het vonnis uitgesproken, een standaardveroordeling in militair snelrecht, zoals sedertdien door het Egyptische militair regime over minstens 1200 andere willekeurige (gemartelde) arrestanten is uitgesproken in schijnprocessen of in geheime bijeenkomsten. Het schandaal van het geval Sanat werd openbaar omdat er tijdens de uitspraak een waarnemer van War Resisters' International bijzat, die zich het lot van Sanat aantrok. Sanat is namelijk een bekend antimilitarist en dienstweigeraar, die zich tegen iedere vorm van militaire dictatuur verzet. Hij was ook een blogger, die de mond moest worden gesnoerd.

Slachtoffers van dergelijke schijnprocessen worden nog extra gestraft als ze in hoger beroep gaan - met eenzame opsluiting, waarbij ze geen familie mogen ontvangen. Zo ook Sanad, die ook tijdens zijn proces in april zijn familieleden niet heeft mogen zien: die kregen een andere datum op en reisden vergeefs naar Kairo. Toen het zoveelste verzoek van de familie om bezoek werd afgewezen, besloot Sanat in hongerstaking te gaan. Dat heeft hij vanaf 24 augustus volgehouden tot op het moment waarop ik dit schrijf.

Men stelde nu zijn hoop op het proces in hoger beroep, dat op 3 september zou plaats vinden. Maar dat proces werd uitgesteld, omdat de griffie niet alle stukken had, - vormfout van justitie? Het leek eerder op chicanes om de zaak zoveel mogelijk te rekken: zo snel als het eerste proces werd afgeraffeld, zo traag gaan de zaken nu. Op 11 september heeft het proces in hoger beroep dan toch plaats gevonden. Op 13 oktober deed het hof uitspraak: het proces moest overgedaan worden door een lagere rechtbank. Het hof kan zelf geen vonnissen vellen. De procesdatum bij deze rechtbank was

vastgesteld op 18 oktober, maar na deze datum is er geen bericht ontvangen. Misschien moeten we voor nieuws wachten op de datum van de uitspraak, die zal plaats vinden nadat dit blad naar de drukker is gestuurd.

Gezien de situatie waarin Sanat zich nu bevindt - de zitting in beroep vond plaats op de vijftigste dag van zijn hongerstaking - heeft Amnesty International een klacht ingediend. Sanat zelf wil zijn hongerstaking namelijk niet beëindigen voordat hij vrij is en het rechtssysteem speelt volgens Amnesty met zijn leven - te meer omdat Sanat iedere medische hulp wordt geweigerd. Er gaan steeds meer geruchten dat het voortdurend uitstellen van het vonnis erop gericht is om Sanat te laten doodgaan aan zijn hongerstaking, waardoor het Egyptische militaire regime zich kan vrijwaren van “beledigende” vonnissen. Zelf denkt Sanat dat zijn dood zal ingaan tussen de vijftigste en zeventigste dag van zijn staking. Op 29 september heeft hij een uitvoerige verklaring afgelegd, waarin hij zich verdedigt tegen moslims en christenen die hem van zelfmoord beschuldigen. Daarin zegt hij onder meer:

“Het idee van de staking in het algemeen is protesteren en verzet bieden tegen onrecht. Het is een van de middelen van geweldloze strijd...door in plaats van met geweld tegen onrecht te verzetten, je te verzetten met de vreedzame middelen, waarvan één de hongerstaking is. De betekenis van de staking is dat de persoon bereid is te sterven, maar hij wil niet verder leven onder onrecht... Natuurlijk is de boodschap die erbij hoort dat wanneer iemand tijdens een staking sterft hij geen zelfmoord heeft gepleegd, maar wordt vermoord, omdat de staker zijn staking zou hebben gestopt als het onrecht van hem was weggenomen, maar de onrechtvaardige ging door met zijn onrecht; dus is de dood van de man in een hongerstakinghet gevolg van het onrecht, en daarom is degene die als verantwoordelijk voor het onrecht wordt gezien de moordenaar van degene in

Zelf zoeken in wikileaks

Onlangs kwam er weer een grote hoeveelheid diplomatieke wikileaks telexen ('cables') vrij door een foutje van de Engelse krant *The Guardian*. Het zijn de cables die eind vorig jaar werden beloofd, maar toen slechts druppelsgewijs werden vrijgegeven. In augustus waren er niet veel meer dan 5.000. Nu zijn er 250.000. Het is een prachtige en leerzame bron voor iedereen die verder wil kijken dan het krantennieuws. Het spreekt vanzelf dat je de cables wel controleert en in een context plaatst.

Zelf zoeken in de cables is minder moeilijk dan het lijkt. Je kunt google gebruiken, bijvoorbeeld met de volgende zoekterm: *"thales netherlands" site:wikileaks.org/cable*. Zo vind ik een telex over de controle op de levering van optische technologie aan Algerije met onderdelen van Thales. Ik schreef er dit jaar eerder over, maar de cable voegt extra kennis toe aan wat ik al wist. Heel precies is de Amerikaanse vergunningsafhandeling uit 2009 te volgen. Zoektermen kan je aanpassen aan eigen wensen op elk gebied: verander *"thales netherlands"* in *shell nigeria* en je krijgt weer hele andere berichten. Je kan ook gebruiken <http://cablesearch.org>. Dat biedt weer net andere mogelijkheden en het is in het begin gemakkelijker in het gebruik. Beide hebben voor- en nadelen. Je kan ook op de wikileaks site zelf rondkijken, maar dat is een stuk lastiger.

Damen, geld en Albanië

Als ik zoek op scheepswerf Damen, een van Nederlands belangrijkste wapenexporteurs en sinds de oprichting in 1928 goed voor 4000 schepen (militair en civiel), dan krijg ik een tiental treffers. De meeste daarvan gaan over de levering van 42 meter lange patrouille schepen voor de Albanese marine.

Nederland is een belangrijk financier van de opbouw van de Albanese marine. Ze gaf in 2007 16 miljoen dollar subsidie uit het zogenaamde ORET-potje van de overheid. Dit potje is bedoeld om te investeren in projecten die bijdragen aan de ontwikkeling van de infrastructuur in ontwikkelingslanden. Een creatieve geest staat voor niets en kan hieronder ook de ontwikkeling van een Albanese marine

scharen. Bijkomend voordeel: Albanië heeft dan de financiële middelen om in Nederland schepen aan te schaffen. Zo gaat het van vestzak-broekzak. Dat de schepen niet veel om het lijf hebben vertellen de cables dan weer niet. Er staat - beweren verschillende bronnen - een wa-terkanon op en geen 12.7 mm geschut.

ORET wordt voor de overheid beheerd door de private ondernemingen Price-Waterhouse-Coopers Advisory N.V. en Ecorys Nederland B.V. Misschien moet Ecorys - het is onze missie om een zinvolle bijdrage te leveren aan maatschappelijke thema's - geen windmolens, maar marineschepen en armoedige arbeiders op zijn site zetten. Damen betaalde zijn Albanese medewerkers zo slecht dat de Amerikaanse ambassade in Tiranna hem er op moest wijzen dat Albanen in de bouw driemaal zoveel verdienen.

Over Springstof

In 2003 begon ik deze rubriek op verzoek van Gerard van Alkenmade. Ik heb er altijd met plezier aan gewerkt. Het verplichte me, ook als ik daar minder mee bezig was, informatie te zoeken over Nederlandse wapenhandel. Soms kwamen daar berichtjes uit die ook mij verrasten. Een laatste voorbeeld daarvan is de Nederlandse betrokkenheid bij de technologische ontwikkeling van munitie in Europa. Onderwerpen waar ik me op concentreerde waren de Joint Strike Fighter/F-35, het raketschild, doorvoer van wapens, Indonesië, Israël, wapenexportcontrole, openheid en rapportage e.d. Helaas zou ik over dit alles nog steeds kunnen schrijven, maar dit is mijn laatste *Springstof*. In het *Vredesmagazine* schrijven de medewerkers van Campagne tegen de Wapenhandel de rubriek verder vol.

Vrede en alle goeds

Martin Broek

NICOLE LE FEVER JOURNALIST VOOR DE VREDE 2011

Op zondag 18 september heeft het Humanistisch Vredesberaad de wisselprijs Journalist voor de Vrede 2011 uitgereikt aan Nicole le Fever. Le Fever, correspondent/journalist voor de NOS in het Midden Oosten, is gekozen uit een lijst van zeven kandidaten. Andere kandidaten waren: Joeri Boom, Bette Dam, Harald Doornbos, Sander van Hoorn, HansJaap Melissen, Guus Valk. De prijs werd uitgereikt door de journalist voor de vrede 2010, onderzoeksjournalist Huub Jaspers van het radioprogramma Argos van de VPRO-VARA.

In het juryrapport staat o.a.: "In haar berichtgeving valt op dat zij niet alleen op heldere wijze verslag doet van actuele gebeurtenissen, maar zich ook inspannt om te belichten wat deze gebeurtenissen voor de mensen in de bewuste gebieden betekenen. Haar journalistieke werk kenmerkt zich door een oog dat verder reikt dan het actuele conflict, en werkt corrigerend op de vaak eenzijdige beelden van het Nabije Oosten die zich in onze westerse samenleving gevestigd hebben. Met haar verslaggeving onder andere over landen als Jordanië en Iran maakte zij zichtbaar dat in deze regio veel meer speelt dan het religieuze fanatisme waar velen hier allereerst aan denken. En de stormachtige gebeurtenissen van dit jaar, achtereenvolgens in Tunesië, Egypte, Libië en Syrië, heeft zij tot ons gebracht op een wijze waarbij onze aandacht steeds weer gevestigd werd op de menselijke kant van wat zich in deze landen voltrekt. Daarbij toonde zij de durf om waar mogelijk ter plekke aanwezig te zijn, ook als dat niet zonder risico was".

Het Humanistisch Vredesberaad heeft de ereprijs in het leven geroepen in 2003 na het spraakmakend debat "In de ban van de media". Waar vooral veel kritiek was op de media als kritiekloos doorgeefluik van de geconstrueerde werkelijkheid. (Hans Krikke). De prijs wordt jaarlijks toegekend aan diegene die zich door onderwerpkeuze, stijl, waarheidsvinding, objectiviteit en onderzoek, vooral over conflictgebieden, onderscheidt in het Nederlandse taalgebied en zodoende een bijdrage levert aan een cultuur van vrede en rechtvaardigheid.

Eerder werd de prijs toegekend aan Stan van Houcke, Anja Meulenbelt, Mohammed Benzakour, Ramsey Nasr, Koert Lindijer, Arnold Karskens, Minka Nijhuis, Huub Jaspers.

PAIS KRIJGT EEN ANDERE NAAM

De vereniging Pais heet voortaan Vredesbeweging Pais. Dit omdat veel mensen het Nederlandse woord Pais - dat vrede betekent - niet meer kennen. Met de nieuwe aanduiding voor de naam weet iedereen Pais weer meteen te plaatsen.

Vredesbeweging Pais heeft wortels die teruggaan tot de Eerste Wereldoorlog en is de War Resisters' International, die oorspronkelijk in 1921 in Nederland is opgericht. De naam Pais dateert uit 1995 toen de vereniging 't Kan Anders en de actiegroep Van Zwaarden naar Ploegscharen fuseerden.

Agenda: permanente acties

- Iedere eerste zaterdag van de maand: Vredeswake op de Stadhuisbrug te Utrecht - met op ons spandoekje 'Vrede zonder wapens'. Org: Vredeswakegroep Regio Utrecht. Info: Tilly Okhuizen: 030 2615074 (bgg Geertje Kuipers: 0345 515293). E-mail: geertjek57@hotmail.com.

- Iedere tweede vrijdag van de maand: La Paz, open café over het thema geweldloosheid vanaf 20.00 uur. Org: De Gemeenschap. Café Tjing Tjing, Cornelis Trooststraat 54-56, Amsterdam de Pijp. e-mail: amsterdam@degemeenschap.info.

- Vrouwen in het Zwart houden op zeven plaatsen periodieke waken tegen de bezetting van Palestina: Amsterdam, eerste vrijdag, 12.45 uur Spui bij het Lieverdje; Groningen, zaterdag om de veertien dagen, 13.00 - 14.00 uur, verzamelen op de Grote Markt; Haarlem eerste zondag van de maand, 14.00 - 15.00 uur, Grote Markt; Leeuwarden, laatste zaterdag van de maand, 13.00 - 14.00 uur, Nieuwstad bij De Waag; Maastricht, laatste donderdag van de maand, 18.15 - 19.15 uur, op de Markt; Utrecht, laatste zaterdag van de maand, 13.00 - 14.00, Stadhuisbrug (Oude gracht). Info: www.vrouweninhetzwart.nl.

Agenda: eenmalige acties

- 9 nov - Amersfoort 10.00-16.45 u. Expert meeting Vrouwen Vrede en Religie over religie als inspiratiebron voor vrede, verzoening en vrouwelijk leiderschap. Org: Platform Vrouwen en Duurzame Vrede. Info: Janne Poortvan Eeden (secr.): 035-6242127. Web: www.vrouwenenduurzamevrede.nl.

- 9 nov - Leeuwarden 20.00 u. Herdenking Kristallnacht, ludieke tocht met fakkels. Org: AFA FRYSLAN info groep Alaska. E-mail: afa.fryslan@gmail.com. Web: www.afafryslan.hyves.nl.

- 11 nov. - Landelijke actiedag Voor groene stroom en tegen kernenergie. Actiehandleiding + infomateriaal beschikbaar bij WISE. Org: Landelijk Platform tegen Kernenergie. E-mail: wiseamster@antenna.nl. Web: www.stopkernenergie.nl.

- vr 18 t/m zo 20 nov 20 - Amsterdam Landelijk festival 2.Dh5: 'Het kapitalisme crasht! Jaarlijkse samscholing van activisten en wereldversleutelaars. Overtoom301 en De Binnenpret/OCCII. Org: 2.Dh5. Web: www.2dh5.nl.

- do 15 dec 2011 - 's-Gravenhage 12-17 u. op het Plein en andere wisselende plaatsen. Boycotacties Vrede in Palestina (BDS). Koop geen Apartheid,

Aktie

AGENDA

Selectie uit de landelijke Aktie Agenda van Omslag en Socia Media. De meest recente en volledige versie staat op www.aktieagenda.nl (u kunt daar zelf agendapunten invoeren).

www.sloopdemuur.nl. Org: Yael Singer en Floris Vermeulen. Info: 06-28105911 of 070-3884204 (Yael). E-mail: yaelsinger@hetnet.nl.

Let op: op www.sloopdemuur.nl kunnen Nederlanders vanaf 18 jaar ook een burgerinitiatief steunen voor een Kamerdebat tegen de muur en de nederzettingen in Palestina.

Tentoonstellingen

12 nov 2011 - 30 jan 2012 - Heerenveen: *Chris Lebeau (1878-1945): Kunstenaar en anarchist*. Lebeau ontwierp antimilitaristische posters. Museum Willem van Haren, Minckelersstraat 11. Het Domela Nieuwenhuisfonds verzorgt een publicatie over Lebeau en de expositie. Org: Ferdinand Domela Nieuwenhuismuseum. Info: 0513.623408. Web: www.willemvanharen.nl.

Reizen naar Palestina met de Olijfbomencampagne

De Olijfbomencampagne 'Houd hoop le-vend' organiseert twee actieve reizen naar de Palestijnse gebieden: de reis 'kerst in Bethlehem' in december en de Olijfplantreis in februari.

Tijdens deze reizen zullen deelnemers naast het maken van excursies ook samen met Palestijnse boeren op het land werken. Men kan kiezen tussen een verblijf in een hotel of in een Palestijns gastgezin.

Dit biedt de unieke gelegenheid om de Palestijnse gebieden te bezoeken en kennis te maken met de Palestijnse gastvrijheid en het leven onder militaire bezetting. Dit alles met professionele Nederlandse en Palestijnse begeleiding.

Meer informatie over deze reizen en het sponsoren van olijfbomen is te vinden op: www.planteenoljffboom.nl. U kunt ook bel-len naar: 06-455.23.886.

UIT DE WINKEL VAN HET VREDESMUSEUM

bestellen: www.vredesmuseum.nl/winkel

Nieuw coöperatief spel Antarctica

In de webwinkel van het Museum voor Vrede en Geweldloosheid is het nieuwe bordspel Antarctica te koop dat gericht is op samenwerking en natuurbescherming. Het spel is geschikt voor volwassenen en kinderen vanaf 10 jaar.

Het spel, dat is bedacht door de Nederlandse spelontwerper Jouke Korf, speelt op de Zuidpool. Twee jonge zeehonden en twee jonge pinguïns leven op een smeltende ijsplaat. Ze moeten steeds verder zwemmen naar de scholen met vis. Bovendien varen er jagers rond, die de dieren proberen te schieten. De spelers zorgen ervoor dat de dieren veilig opgroeien. Ze kunnen patrouilleboten en helikopters inzetten om de dieren tegen de jagers te beschermen. De spelers winnen als alle dieren volwassen zijn geworden.

Antarctica is een dynamisch strategiespel waarbij elke speler een eigen taak heeft. Samen houden de spelers de beweging van de vissen en de jagers goed in de gaten. Het spel kan op verschillende niveaus gespeeld worden zodat het lang leuk blijft.

Het spel is mooi uitgevoerd met een hardkartonnen spelbord en kwalitatief hoogstaand spelmateriaal. Het kan door 2 tot 5 spelers gespeeld worden in ca. 30 minuten.

Prijs: € 16,50 plus € 7,- verzendkosten.

3 cd's van de Israëliische zanger en vredesactivist Ofer Golany

In de webwinkel van het Museum voor Vrede en Geweldloosheid zijn nu drie cd's van de Israëliische zanger, dienstweigeraar en vredesactivist Ofer Golany te koop.

Op de cd *Conspiracy of Love* maakt Ofer samen met de Duitse celliste Angelika Wagener een muzikale reis door de menselijke zwakheden ego, paranoia, angst en schaamte.

Op de cd *Musicians for Peace* zingt Ofer samen de Arabische Nabil Abuni-cola over hun verlangen naar een vreedzame samenleving.

De cd *Alternative* gaat over hoe een soldaat zijn geweer inruilt voor een muziekinstrument.

De cd's kosten elk 10 euro.

